

Mesačný bulletin NBS, jún 2020

Odbor ekonomických a
menových analýz

23. júna 2020

EA

- Ekonomika eurozóny v 1. štvrtroku napokon poklesla o 3,6 % - silný pokles súkromnej spotreby, investičného dopytu a exportu
- Mesačné indikátory sa v apríli výraznejšie prepadli (priemysel, maloobchod, nezamestnanosť)
- Vysokofrekvenčné údaje - výraznejšie oživovanie až v druhej polovici mája až začiatkom júna

SK

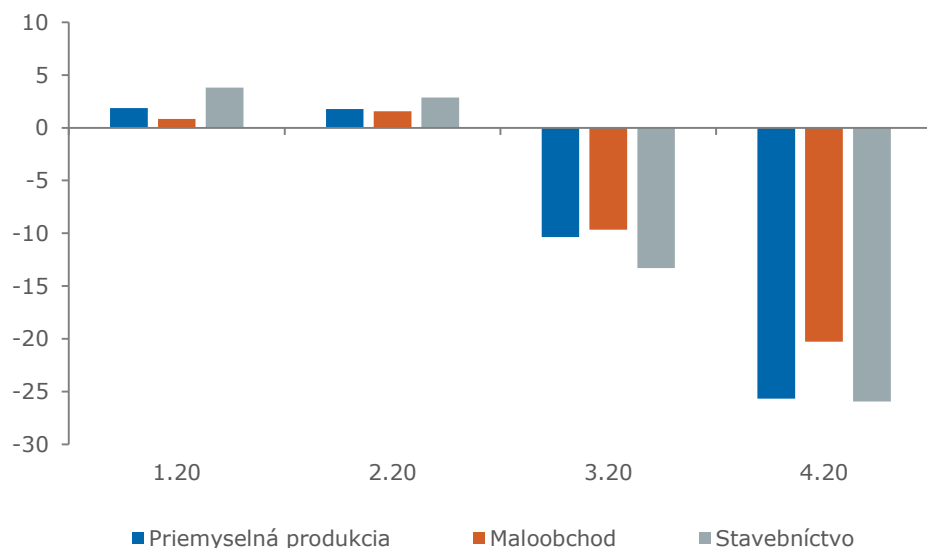
- Medziročný pokles HDP v 1. štvrtroku 2020 dosiahol 3,7 % - prepadli sa všetky zložky HDP (okrem súkromnej spotreby), hlavným faktorom poklesu negatívny vývoj v zahraničnom obchode
- Správanie slovenských domácností v čase pandémie - obmedzili nákupy tovarov dlhodobej spotreby
- Mesačné ukazovatele sa v apríli prepadli na historické dno - produkcia v priemysle sa znížila vo všetkých odvetviach, najviac vo výrobe automobilov
- Zamestnanosť vo vybraných odvetviach súkromného sektora v apríli výrazne poklesla – trend bude pokračovať; v máji rast celkovej miery nezamestnanosti už miernejší
- Inflácia HICP v máji dosiahla 2,1 % - pokles cien pohonných látok, rast cien potravín
- V apríli sa najvýraznejšie spomalilo poskytovanie spotrebných úverov, nefinančné spoločnosti zrýchlili čerpanie prevádzkových aj investičných úverov

Eurozóna a svet

EA: krátkodobé ekonomické indikátory v apríli podľa očakávaní prepísali historické prepady z marca

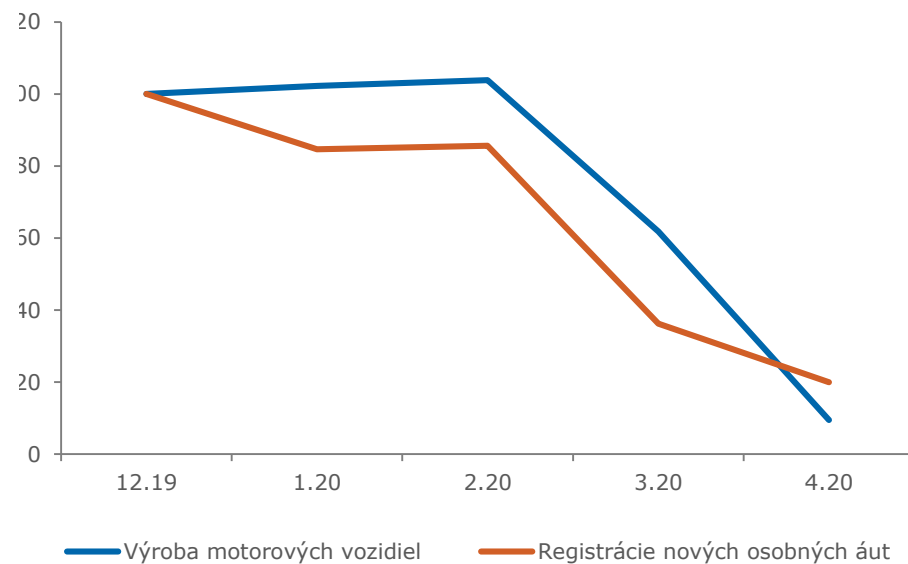
- Protipandemické opatrenia, uzatvorenie ekonomík – prehĺbenie kontrakcie
- Priemyselná výroba sa znížila o 17,1 % (-11,9 % v marci), maloobchod o 11,7 % (11,1 % v marci) a **stavebníctvo o 14,6 % (o 15,7 % v marci), porovnaní s decembrom všetky odvetvia poklesli o 20-26 %**
- Silne postihnutá výroba motorových vozidiel – v apríli pokles o 85 % na 10 % decembrovej úrovne!

Krátkodobé ekonomické ukazovatele - kumulatívna zmena od decembra 2019 (%)

Zdroj: Macrobond

Výroba motorových vozidiel a registrácie nových osobných áut (s. c., index 12/2019 = 100)

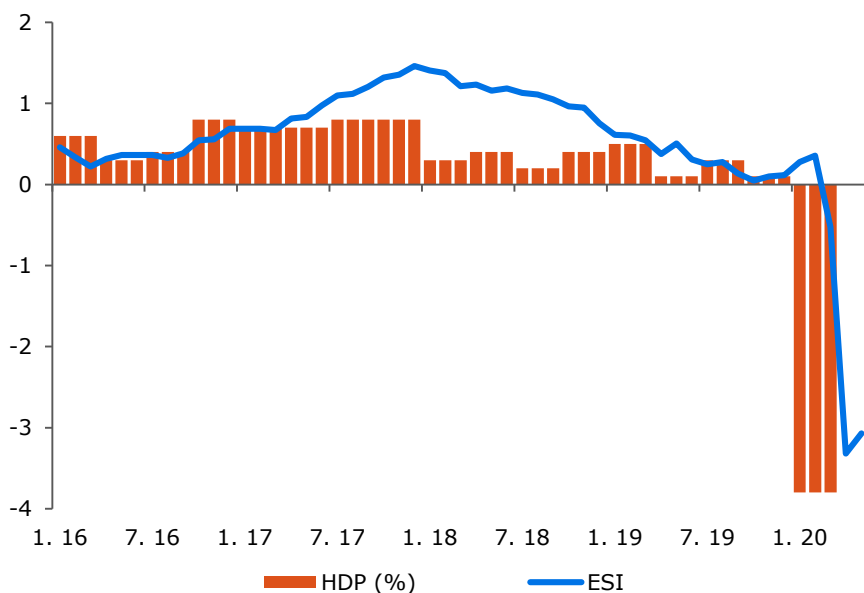

Zdroj: Macrobond, výpočty NBS

EA: ekonomická nálada napriek zlepšeniu na nízkych úrovniach aj v máji, pomalé júnové zobúdzanie

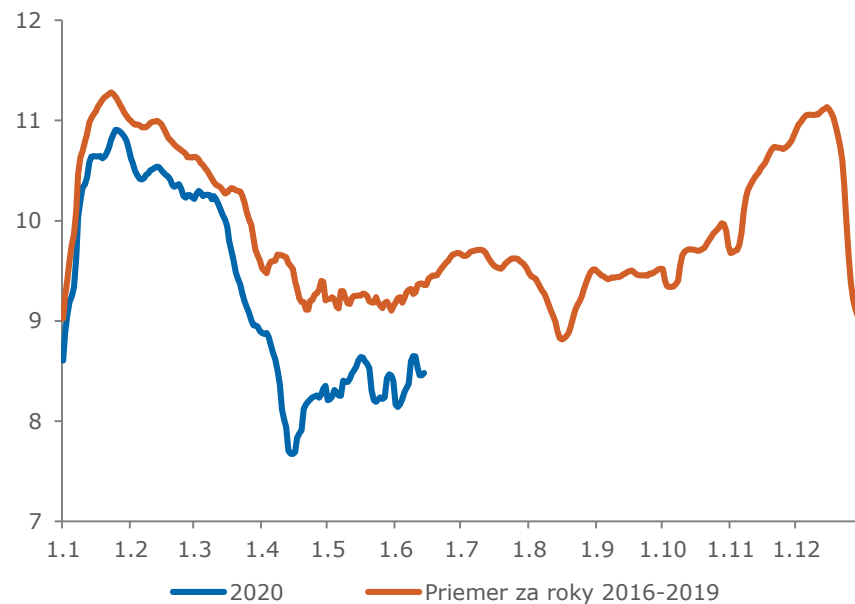
- Ekonomický sentiment sa v máji síce veľmi mierne zlepšil, naďalej však signalizuje silný pokles hospodárstva
- Pretrvávajúci útlm naznačujú aj vysokofrekvenčné dáta – Google Mobility Reports (bez parkov a rezidenčných miest) pre najvýznamnejšie krajiny začiatkom júna, aj napriek oživeniu stále 20-30 % pod baseline. Zvyšovanie spotreby elektrickej energie – len pozvoľné.

Indikátor ekonomického sentimentu a rast HDP
(štandardizovaný index, medziročný rast v %)

Zdroj: Macrobond

Spotreba elektrickej energie v 5 najväčších ekonomikách eurozóny (DE, FR, IT, ES, NL) (v mil. megawatov)

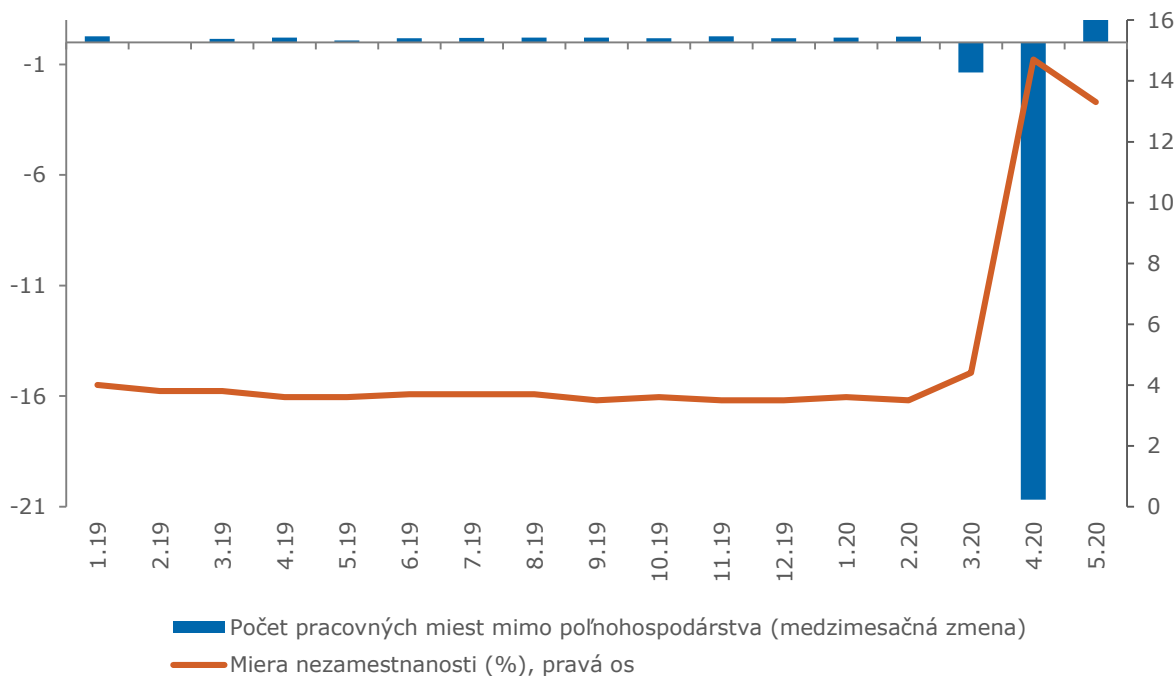

Zdroj: Macrobond, výpočty NBS

USA – mierne zlepšenie na trhu práce

- Po prudkom prepade v apríli – v máji mierny nárast pracovných miest (o 2,5 mil.) a pokles nezamestnanosti na 13,3 % (o 1,4 p. b.)
- Podpora trhu práce zo strany „Payment Protection Program (PPP)“, ktorý umožňuje odpustenie poskytnutých úverov, ak sa udrží zamestnanosť

Miera nezamestnanosti a zmena počtu pracovných miest mimo poľnohospodárstva (% , mil. pracovných miest)

Zdroj: Macrobond

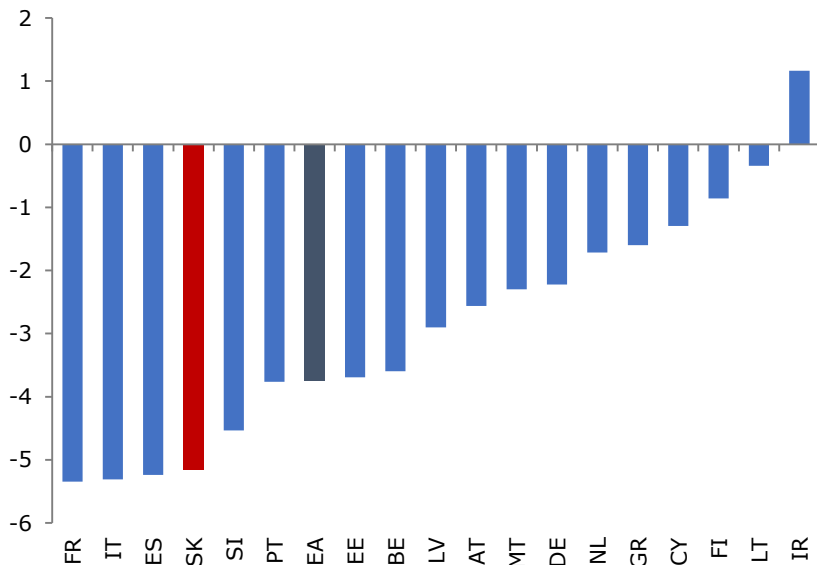
- Rada guvernérov rozhodla **v júni o súbore opatrení na podporu ekonomiky** počas jej postupného otvárania
- **Navýšenie rámca núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP) o 600 mld. €**
- **Predĺženie časového horizontu čistých nákupov v rámci PEPP minimálne do konca júna 2021, ale najmenej dovtedy, kým podľa Rady guvernérov nepominie kritická fáza epidémie koronavírusu**
- **Reinvestovanie istiny** zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci PEPP **minimálne do konca roka 2022**
- **Pokračovanie v čistých nákupoch aktív v rámci programu nákupu aktív (APP) mesačne 20 mld. € a tiež v nákupoch v rámci dodatočného rámca vo výške 120 mld. € do konca roka**

Slovensko

HDP – jeden z najvýraznejších poklesov v 1Q2020 v rámci EA

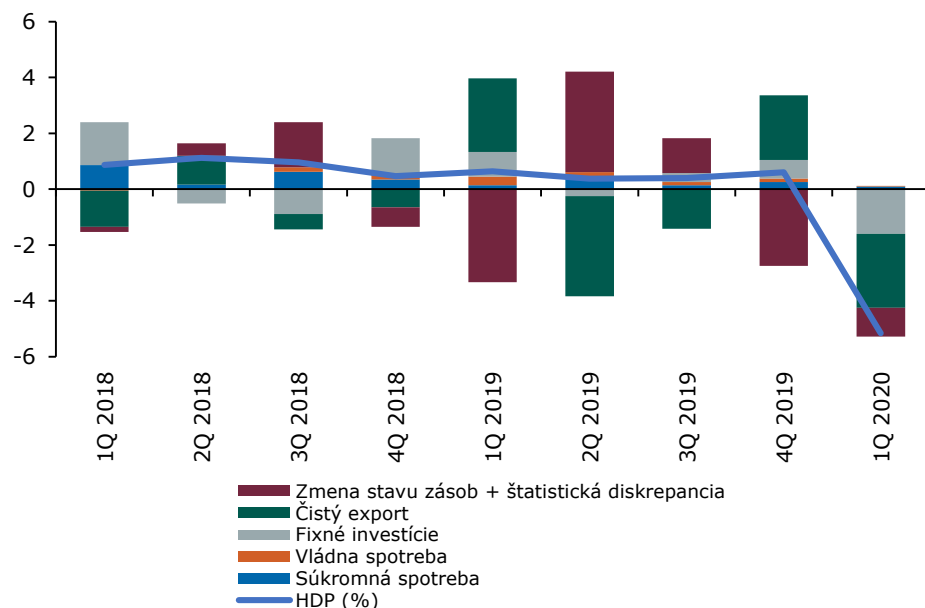
- Pokles ekonomiky v dôsledku pandémie o 5,2 % medzištvrtročne (o 3,7 % medziročne)
- Prepad vo všetkých zložkách s výnimkou spotreby – predzásobenie potravinami a liekmi
- Najvýraznejší negatívny príspevok mal čistý export – výrazný pokles vývozov sprevádzaný miernejším poklesom dovozov vyústil do záporného salda ZO
- Najviac zasiahnutý pandemiou automobilový priemysel – exporty rástli iba mimo EÚ (Kórea, Turecko a mierne aj UK)

Vývoj HDP v eurozóne
(medzištvrtročný rast v %, s. o.)

Zdroj: Eurostat, výpočty NBS

Vývoj HDP na Slovensku
(medzištvrtročný rast v %, príspevky v p. b., s. o.)

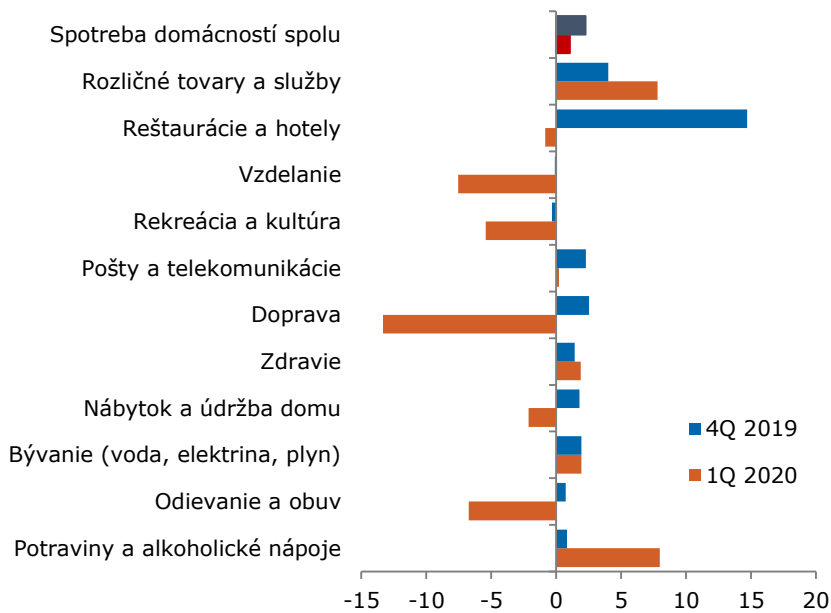

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

KSD – preferencie spotrebiteľov počas pandémie

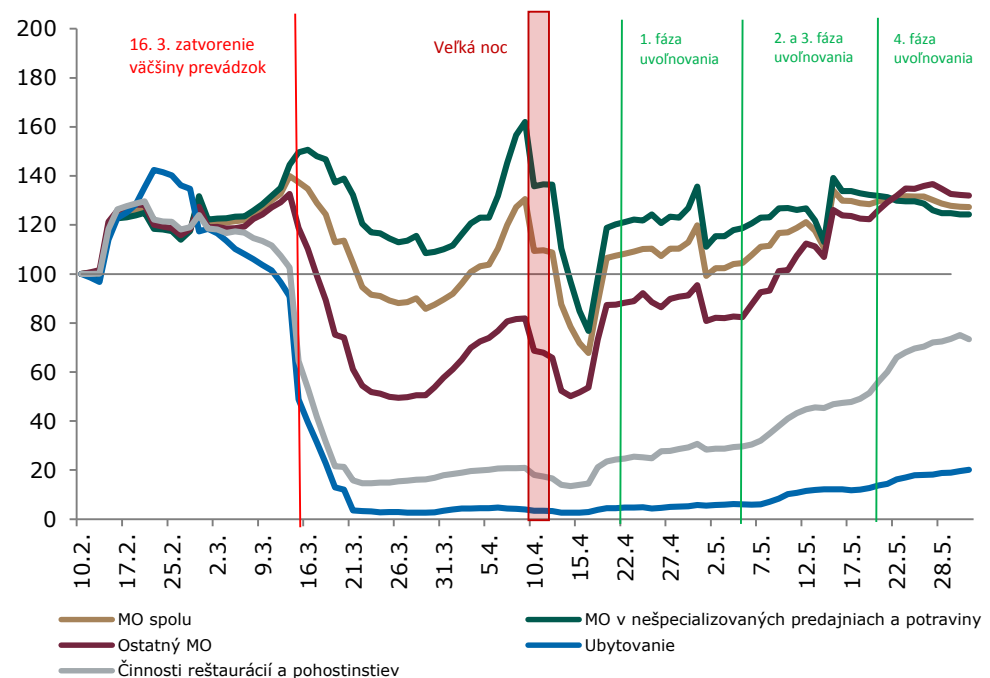
- Spotreba domácností spomalila začiatkom roka na 1 % medziročne
- Obmedzenie nákupov dlhodobej spotreby a výdavky hlavne na nevyhnutné tovary (potravinu, bývanie a zdravie)
- 2Q2020 – prudký pokles spotreby, po uzavretí prevádzok klesli tržby v MO (okrem reťazcov) a službách, postupne sa však spamätávajú po jednotlivých fázach otvárania ekonomiky

Spotreba domácností podľa COICOP (s. c., medziročný rast v %)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Vývoj tržieb v MO (eKasa, priemerný týždeň, 10.2. = 100)

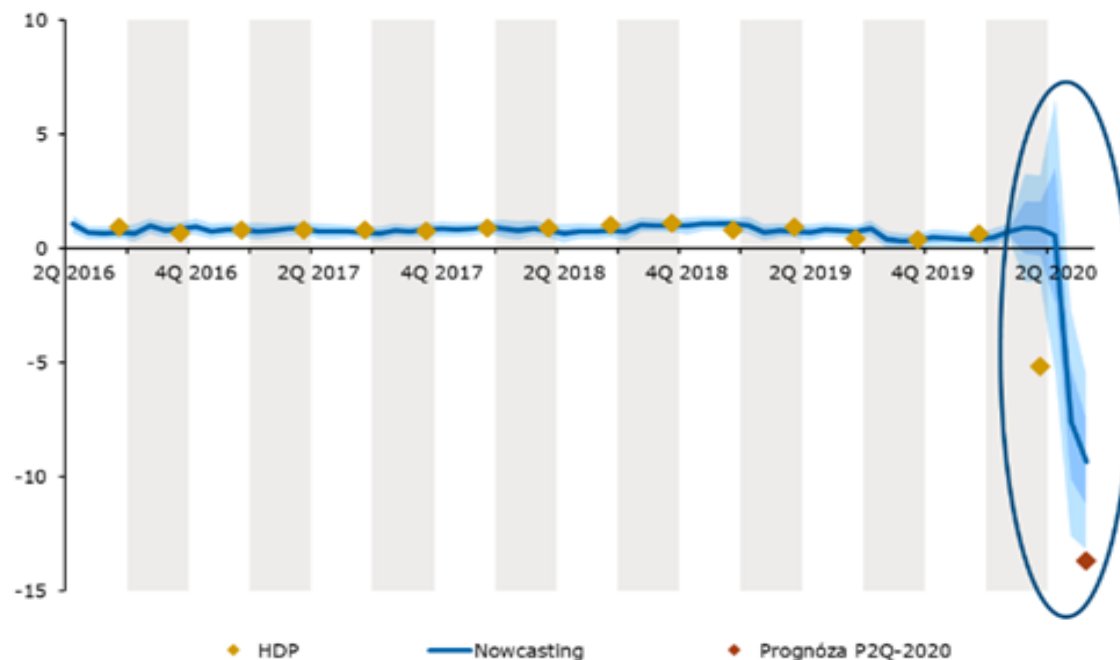

Zdroj: eKasa, výpočty NBS

Nowcasting HDP

- V 2Q2020 sa odhaduje výraznejší pokles ekonomiky o 9,33 % medzištvrtročne
- Hlavný faktor – prepad všetkých mesačných ukazovateľov v apríli (tržby, export, produkcia, trh práce, ...) – naplno zasiahnuté pandémieu
- Mierne pozitívne pôsobilo zlepšenie prepadu v 1Q2020 oproti rýchlemu odhadu ŠÚ SR
- Veľmi opatrne sa zlepšila aj nálada v ekonomike, avšak stále zostáva výrazne pod dlhodobým priemerom, a tak efekt na nowcasting bol zanedbateľný

Nowcasting HDP (medzištvrtročná zmena v %)

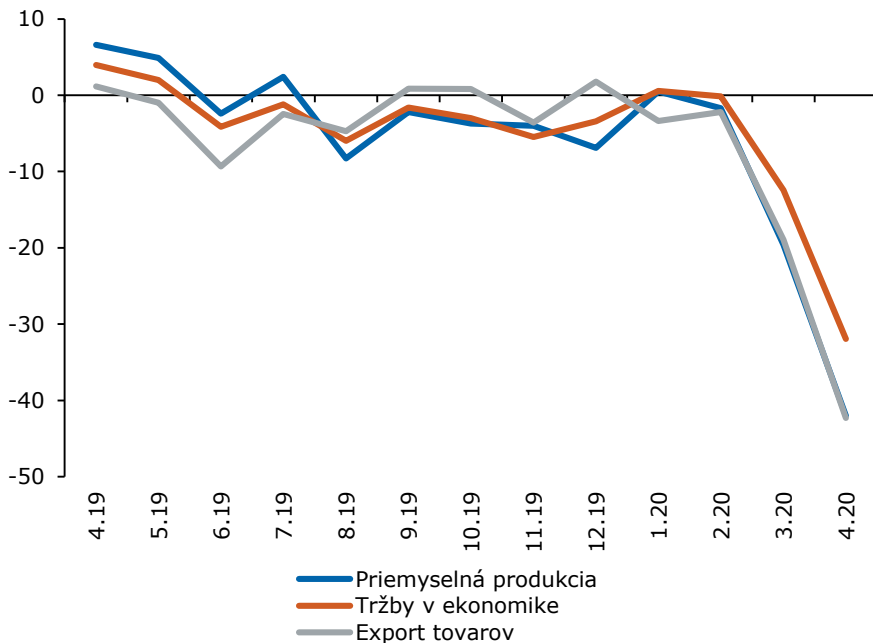

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Mesačné hard ukazovatele – prepad na historické dno

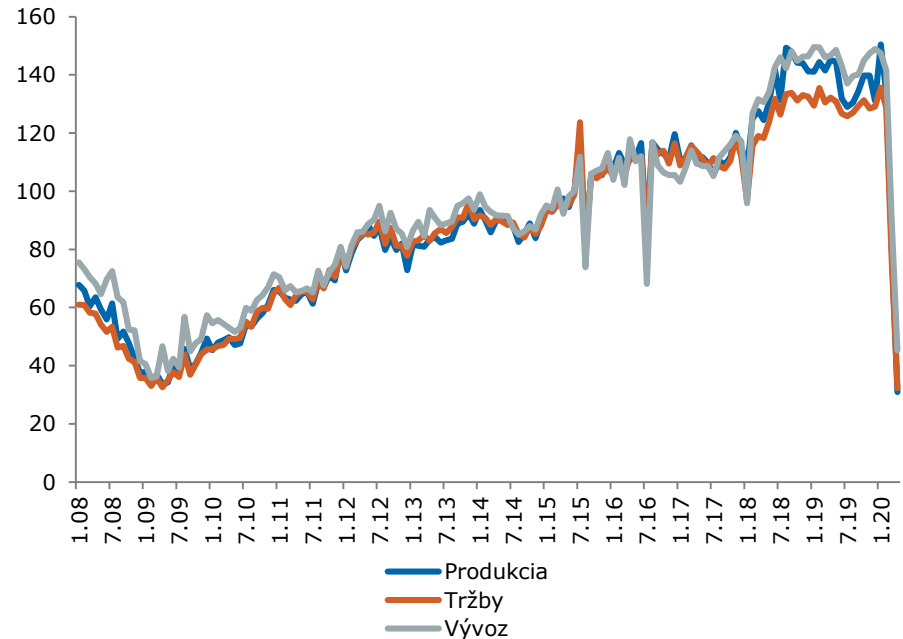
- Ekonomické ukazovatele klesli ešte výraznejšie než v čase finančnej krízy v roku 2008
- Produkcia sa znížila o 42 %, export tovarov o 27,7 %, dovoz o 35,7 % a tržby o 31,9 %
- Najvýznamnejšími faktormi poklesu ekonomickej aktivity → pokles automobilového priemyslu a zatvorenie obchodných prevádzok

Vývoj ekonomických ukazovateľov
(medziročná zmena v %, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Vývoj v automobilovom priemysle
(index 2015 = 100, s. o.)

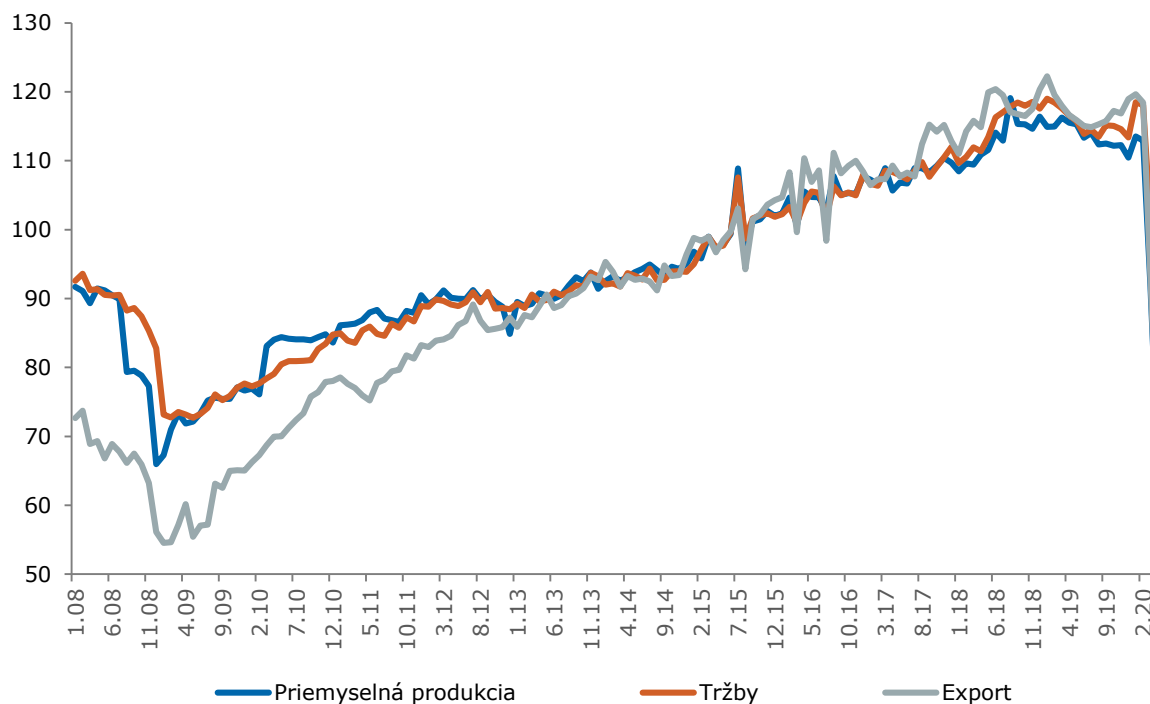

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Graf mesiaca

- Mesačné ukazovatele ekonomickej aktivity v apríli 2020 vplyvom obmedzení z dôvodu zamedzenia šírenia koronavírusu poklesli na historické minimá
- Úrovňovo sa podobne nízke hodnoty zaznamenali počas finančnej krízy v roku 2008 a 2009

Vývoj mesačných ukazovateľov (index 2015 = 100, s. o.)

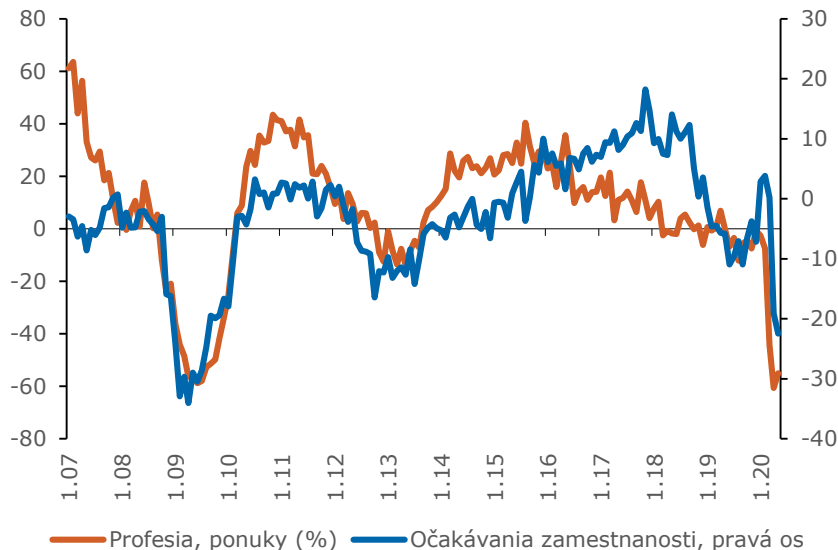
Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Trh práce – 2Q výrazné prehĺbenie poklesu miezd a zamestnanosti

Zamestnanosť

- prudké prehĺbenie poklesu (-4,8 % Y-o-Y)
- najmä priemysel, hotely, reštaurácie
- priemysel čiastočne problémy aj pred krízou
- silné signály poklesu v máji; prvé náznaky aj na 3Q
- V máji rast celkovej miery nezamestnanosti už miernejší (nárast o 0,5 p. b. na 8,1 %)

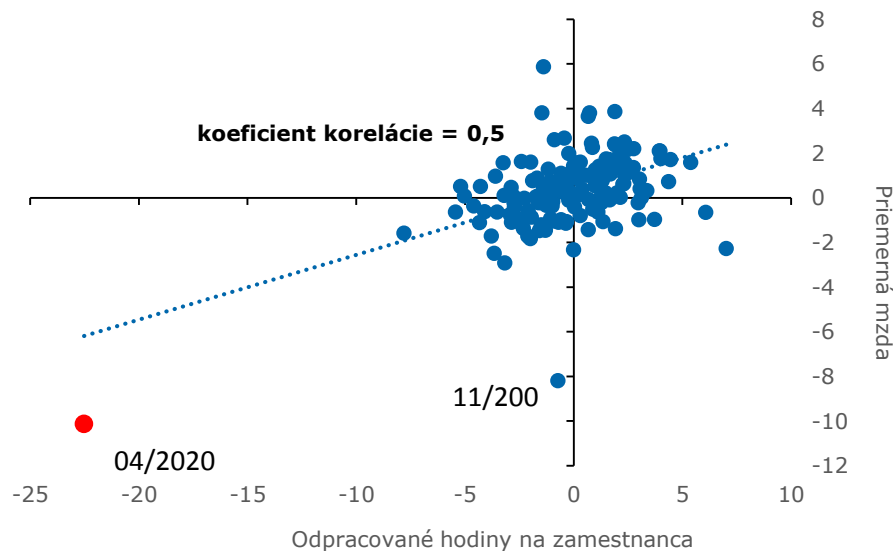
Indikátory aktuálneho vývoja na trhu práce (medziročný rast v % a index)

Priemerná mzda

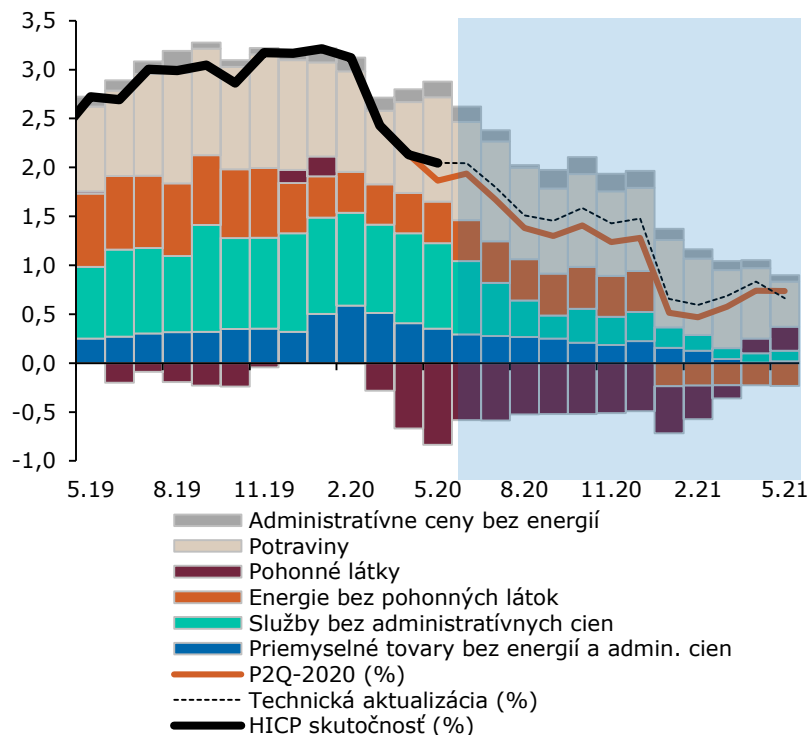
- apríl -4,2 %; prehĺbenie vs. 1Q, ale lepšie ako P2Q
- pokles napätia na trhu práce a počtu odpracovaných hodín
- najmä redukcia hodín významne vplýva na mzdový pokles
- pokles výrazný najmä v priemysle (-8,8 %), ubytovaní (-27 %) a reštauráciách (-9,8 %)

Súvis vývoja odpracovaných hodín na zamestnanca a priemernej mzdy v priemysle (medzimesačná zmena v %)

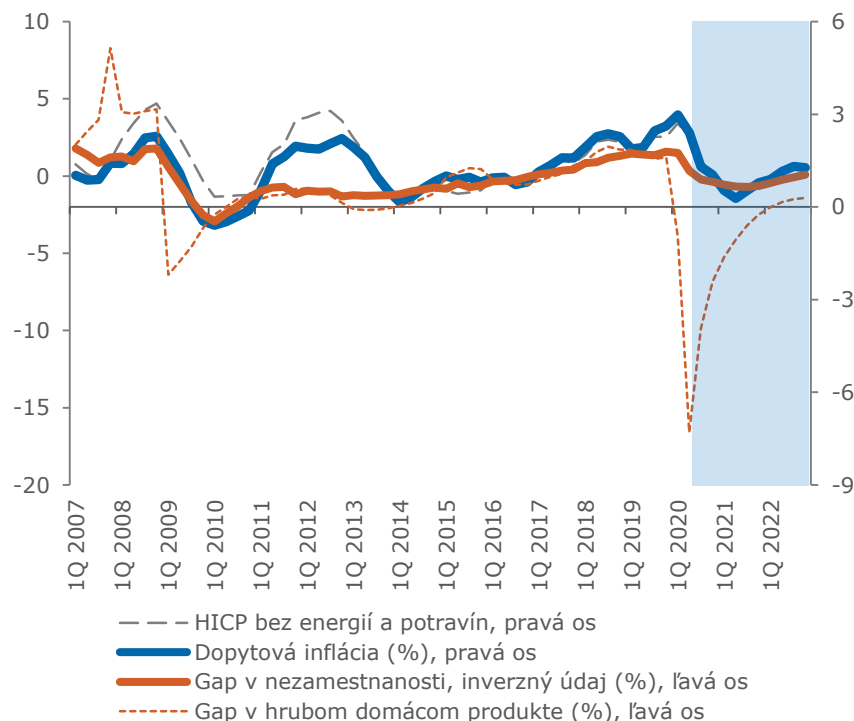
- Inflácia v máji dosiahla 2,1 %: pokles cien pohonných látok, rast cien potravín
- Potraviny tlmia spomalenie, doznievanie ponukového šoku mäsa sa predlžuje
- Negatívne impulzy z trhu práce a dopytu domácností v dopytovej inflácii od júna

Inflácia HICP - štruktúra
(medziročná zmena v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

Vývoj dopytovej inflácie a medzery v nezamestnanosti
(medziročná zmena v %, gap v %)

Zdroj: ŠÚ SR, výpočty NBS

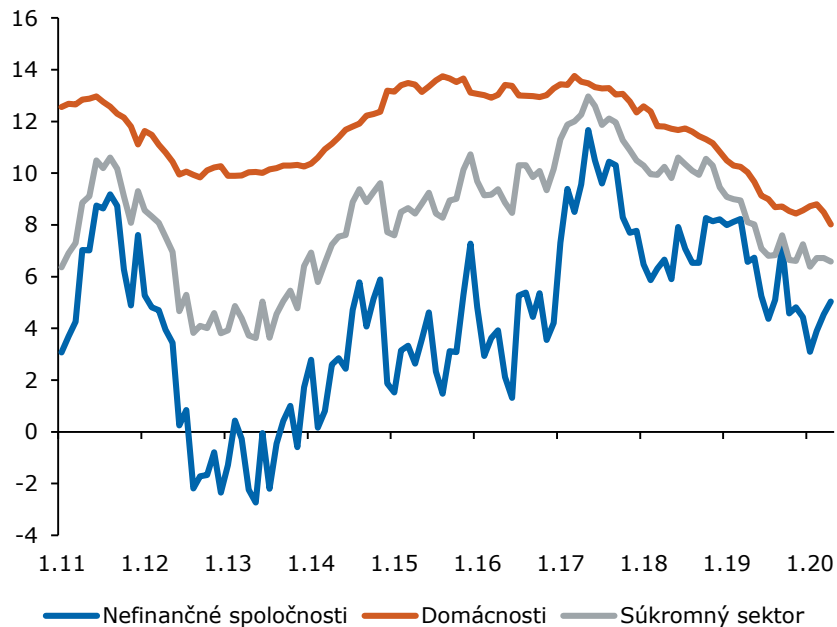
• Úvery

- zrýchlenie dynamiky rastu úverovania firmami na 5 %
- dopyt po úveroch na nehnuteľnosti bez zmeny, výrazné spomalenie spotrebných úverov

• Vklady

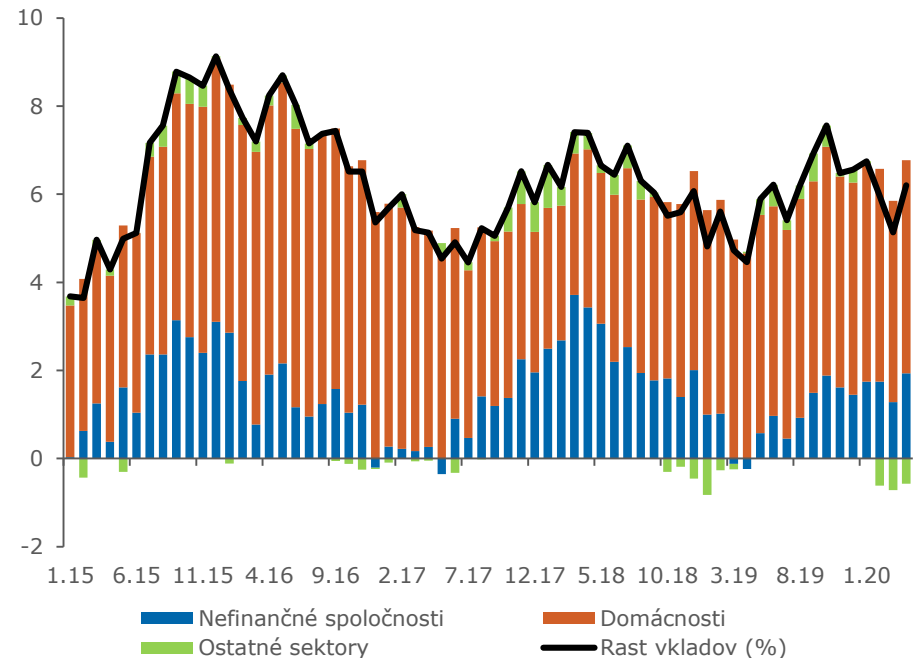
- výraznejšie rástli, hlavne nefinančných spoločností – v rámci odvetví však pokles hlavne v ubytovacích a stravovacích službách

Vývoj úverov (medziročný rast v %)

Zdroj: ECB, výpočty NBS

Vývoj vkladov (medziročný rast v %)

Zdroj: ECB, výpočty NBS